

Nr 112.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående pension åt preparatorn vid Sveriges geologiska undersökning J. P. Lönnblads änka Maria Charlotta Lönnblad född Broqvist; given Stockholms slott den 13 mars 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att preparatorn vid Sveriges geologiska undersökning Johan Petter Lönnblads änka Maria Charlotta Lönnblad, född Broqvist, må under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 340 kronor, att utgå från och med den 1 februari 1917.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Johan Beck-Friis.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13
mars 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen statsrådet friherre Beck-Friis anförde:

I skrivelse den 10 februari 1917 har överdirektören och chefen för Sveriges geologiska undersökning Axel Gavelin hemställt om avlåtande av proposition till riksdagen om en årlig pension åt avlidne preparatorn vid undersökningen Johan Petter Lönnblads änka Maria Charlotta Lönnblad, född Broqvist, till belopp av 340 kronor.

Häröver har statskontoret den 19 februari 1917 avgivit infordrat utlåtande.

Till stöd för sin framställning har chefen för nämnda undersökning anfört följande:

Preparatorn Lönnblad, som varit född den 5 maj 1859 och avlidit den 8 januari 1917, hade alltsedan oktober 1885 innehaft stadigvarande

anställning hos undersökningen, dels såsom preparator för förfärdigande av slipprov av bergarter och malmer, dels såsom biträde åt museiföreståndaren. Vid sitt frånfalle hade Lönnblad sålunda utan avbrott verkat i undersökningens tjänst i mer än 31 år.

Vid geologiska undersökningens uppförande å ordinarie stat från och med år 1910 hade preparatorsbefattningen ansetts fortfarande böra förbliva av extra ordinarie natur. På grund härav hade Lönnblad icke varit i tillfälle att vinna inträde i civilstatens änke- och pupillkassa och därigenom tillförsäkra sin efterlämnade maka rätt till pension. Av ett bilagt utdrag ur bouppteckningen efter Lönnblad framginge, att behållningen i boet utgjort endast 102 kronor 70 öre. Och då härtill komme, att änkan Lönnblad, som uppnått en ålder av över 63 år, enligt bifogat läkarintyg till följd av sjukdom icke kunde försörja sig genom eget arbete, borde det vara tydligt, att hon vore i ett ytterst trängande behov av pension. Såsom ytterligare skäl för den begärda pensionen kunde framhållas, att preparator Lönnblad under hela sin långa tjänstetid utfört sina åligganden med berömvärd nit och plikt-trohet samt städse fört en hedrande vandel.

I löneregleringskommitténs betänkande den 14 december 1907 hade uttalats, att för preparatorn borde beräknas ett arvode av högst 2,000 kronor. I överensstämmelse med detta uttalande, som av Kungl. Maj:t biträtts i statsverkspropositionen till 1909 års riksdag, hade Lönnblad uppburit under åren 1910—1914 en avlöning av 1,700 kronor, under år 1915 1,741 kronor 67 öre samt från och med år 1916 2,000 kronor årligen. Därest preparatorsbefattningen varit uppförd å ordinarie stat, skulle därför högsta pensionsunderlaget hava uppgått till omkring 1,330 kronor, varför Lönnblads efterlevande maka sålunda, enligt de av Kungl. Maj:t den 15 december 1916 fastställda bestämmelserna, skulle från civilstatens änke- och pupillkassa hava varit tillförsäkrad en pension av omkring 340 kronor. Ehuru Lönnblad icke varit i tillfälle att genom egna inbetalningar till kassan bidra till en sådan pension, vågade dock bemälda chef, i betraktande av Lönnblads långa och plikttrogna arbete vid undersökningen, den betryckta ställning, i vilken hans maka råkat genom hans frånfalle, och slutligen penningvärdets starka nedgång under senare tid, anhålla, att nyssnämnda belopp måtte tillerkännas änkan Lönnblad.

Vid framställningen har fogats dels transumt av bouppteckningsinstrument, utvisande, att Lönnblad såsom stärbhusdelägare efterlämnat ovanbemälda änka och två barn samt att boets behållning uppgått till 102 kronor 70 öre, dels läkarbetyg av det i chefens framställning om-

förmälda innehåll, dels ock av vederbörande pastorsämbete utfärdat bevis, att änkan Lönnblad är född den 11 november 1853.

Statskontoret har yttrat, att på grund av vad i ärendet blivit meddelat och anfört goda skäl torde få anses föreligga att söka bereda någon pension åt änkan efter preparatorn Lönnblad ävensom att mot det föreslagna pensionsbeloppet icke något syntes vara att erinra.

Departementschefen.

Med hänsyn till de i ärendet förekomna ömmande omständigheter finner jag i likhet med myndigheterna goda skäl föreligga för att bereda änkan Lönnblad pension av statsmedel. Då Lönnblad uppburit avlöning till sådant belopp, att, därest preparatorsbefattningen varit uppförd å ordinarie stat, högsta pensionsunderlaget skulle hava uppgått till omkring 1,330 kronor, varemot jämlikt förberörda av Kungl. Maj:t den 15 december 1916 fastställda bestämmelser för civilstatens änke- och pupillkassa skulle hava svarat en pension för änkan av en fjärdedel av detta belopp, avrundat uppåt till närmaste tiotal kronor eller alltså till 340 kronor, synes mig sistnämnda belopp skäligen böra tillerkännas henne.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen medgiva,

att preparatorn vid Sveriges geologiska undersökning Johan Petter Lönnblads änka Maria Charlotta Lönnblad, född Broqvist, må under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 340 kronor, att utgå från och med den 1 februari 1917.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Herman Schlytern.